

بقایی: ما در دفاع از امنیت ملی و منافع ملی خود جدی و مصمم هستیم

اسماعیل بقایی درباره تحولات پیرامون آتش‌بس با رژیم صهیونیستی گفت: ما در دفاع از امنیت ملی و منافع ملی خود جدی و مصمم هستیم و فکر می‌کنم مردم ما در دو هفته گذشته این موضوع را به وضوح نشان دادند.

اسماعیل بقایی درباره تحولات پیرامون آتش‌بس با رژیم صهیونیستی گفت: ما در دفاع از امنیت ملی و منافع ملی خود جدی و مصمم هستیم و فکر می‌کنم مردم ما در دو هفته گذشته این موضوع را به وضوح نشان دادند.

به گزارش خبرگزاری مهر، اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگو با رسانه روسی درباره تحولات جاری سیاست خارجه ایران صحبت کرد.

متن کامل مصاحبه شبکه راشاتودی روسیه با بقایی که در روز هفتم تیرماه انجام شده، به این شرح است:

سوال: خیلی ممنون که به ما پیوستید. ابتدا می‌خواهم درباره این موضوع صحبت کنیم که صدها هزار نفر و طبق گزارش رسانه های دولتی ایران شاید حتی بیش از یک میلیون نفر، روز شنبه برای ادای احترام به ۶۰ نفر از کسانی که در حملات اسرائیل کشته (شهید) شدند، از جمله دانشمندان هسته ای، گردهم آمدند. می‌توانید درباره حال و هوای مردم ایران در این روز عزای عمومی بگویید؟

پاسخ: از شما برای دعوت به این برنامه تشکر می‌کنم. مردم ایران به شدت از فقدان جان‌های ارزشمند بسیاری از ایرانیان که در نتیجه حملات غیرقانونی اسرائیل به مناطق مسکونی و ترور اساتید دانشگاه و شخصیت‌های نظامی ما به شهادت رسیدند، خشمگین و ناراحت هستند. مردم واقعاً خشمگین‌اند، اما در عین حال به اینکه ایرانیان با محوریت پرچم ملی و استقلال سرزمین مادری خود متحد شده‌اند، احساس غرور می‌کنند.

به نظر می‌رسد که حملات به ایران، کشور را بیش از پیش متحد کرده است. جالب است که شاهد حضور دو مقام ایرانی در مراسم تشییع جنازه دولتی بودیم، در حالی که اسرائیل پیش‌تر ادعا کرده بود که آن‌ها را در حملات خود ترور کرده است. می‌توانید درباره این موضوع توضیح دهید؟

نکته اینجاست که رژیم صهیونیستی به مناطق مسکونی، بیمارستان‌ها، آمبولانس‌ها و کادر درمان حمله کرده و البته موفق شده تعدادی از ایرانیان، از جمله کودکان، زنان و افراد سالخورده را به قتل برساند. اما هر بار که کسی را می‌کشند، آن‌ها را به عنوان دانشمند هسته ای یا فرمانده نظامی معرفی می‌کنند. حقیقت این است که اکثریت قریب به اتفاق کسانی که به شهادت رسیده‌اند، غیرنظامیان بی‌گناه، کودکان، زنان و سالمندان هستند.

می‌خواهم به خبر اصلی بازگردم. دونالد ترامپ با به کار بردن عبارتی ادعا کرده که جان (حضرت) آیت‌الله خامنه‌ای را نجات داده است. وزیر امور خارجه ایران به این اظهارات واکنش نشان داده و گفته اگر ترامپ در مورد مذاکره جدی است، باید این لحن به شدت توهین‌آمیز و غیرقابل قبول را کنار بگذارد. وضعیت مذاکرات بین تهران و واشنگتن در حال حاضر چگونه است؟

نخست اینکه استفاده از لحن توهین‌آمیز و بی‌ادبانه درباره مقامات ارشد و رهبران یک کشور دیگر، بسیار ناپسند و غیرقابل قبول است. این نوع رفتار هیچ اعتباری برای ایالات متحده یا مقامات آن به ارمغان نمی‌آورد و کاملاً غیرقابل قبول است. در مورد دیپلماسی، ایران هرگز میز مذاکره را ترک نکرده است. در واقع، ما در میانه یک فرآیند مذاکراتی بودیم و قرار بود روز یکشنبه با نمایندگان ایالات متحده دیدار کنیم، اما ناگهان رژیم صهیونیستی با حمایت و چراغ سبز ایالات متحده، روز جمعه، تنها دو روز پیش از دور ششم مذاکرات که قرار بود در مسقط برگزار شود، به ایران حمله کرد. ما همواره از دیپلماسی حمایت کرده ایم، اما اقدامات ایالات متحده و اسرائیل، دیپلماسی را تخریب کرد و این واقعاً خیانت به دیپلماسی بود.

شما گفتید که دیپلماسی تخریب شده است، یعنی اعتماد کاملاً از بین رفته است. در این صورت، واشنگتن چه کاری می‌تواند برای جبران این وضعیت انجام دهد؟

این موضوع به واشنگتن بستگی دارد که پاسخ دهد. آیا تضمینی وجود دارد که آنها آنچه را در ۱۳ ژوئن، تنها دو روز پیش از دور ششم مذاکرات انجام دادند، تکرار نکنند؟ فکر می‌کنم آنچه آنها همراه با رژیم صهیونیستی و متأسفانه با حمایت فعال برخی

کشورهای اروپایی انجام دادند، فرآیند دیپلماتیک را بی اعتبار کرد. بنابراین، این وظیفه آنهاست که تلاش کنند اعتماد ایرانیان را بازگردانند. همان طور که گفتم، ایرانیان به شدت از اتفاقاتی که در چهار هفته گذشته شاهد بودند خشمگین هستند. کشورشان به ناحق مورد حمله قرار گرفت و ما تحت یک اقدام تجاوزکارانه قرار گرفتیم. به جای محکوم کردن این حمله توسط ایالات متحده و سه کشور اروپایی، خود ایالات متحده مرتکب اقدام تجاوزکارانه علیه تأسیسات هسته ای صلح آمیز ما شد و کشورهای اروپایی به جای محکوم کردن این حمله، سعی کردند آن را توجیه کنند.

دونالد ترامپ اکنون گفته است که اگر ایالات متحده معتقد باشد ایران در حال کار بر روی سطحی از غنی سازی اورانیوم است که او را نگران می کند، حملات بیشتری را از سر خواهد گرفت. می خواهم بدانم آیا این موضوع بر برنامه های آینده ایران تأثیر می گذارد و همچنین کشور چگونه از خود در برابر حملات احتمالی بعدی محافظت خواهد کرد؟

البته این حق و وظیفه ماست که از تمام امکانات خود برای حفاظت از مردم، تمامیت ارضی و حاکمیت ملی مان در برابر هرگونه حمله غیرقانونی توسط هر بیگانه ای استفاده کنیم. اما فکر می کنم این وظیفه جامعه بین المللی و تک تک کشورهای عضو سازمان ملل متحد است که بپرسند آیا ما به سمت قانون جنگل پیش می رویم، جایی که هیچ قانون یا منطقی بر روابط بین المللی حاکم نیست؟ یک قانون را به من نشان دهید که به هر کشوری اجازه دهد به صرف ادعا، علیه کشور دیگری زور به کار ببرد. استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای حقیقی است که طبق ماده ۴ معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای به رسمیت شناخته شده است و ایران تنها به دنبال استفاده از این حق تحت معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای است، نه بیشتر و نه کمتر.

شما درباره قانون جنگل صحبت کردید. وزیر امور خارجه ایران گفته است که ایران در صورت لزوم در نشان دادن توانایی های واقعی خود تردید نخواهد کرد. منظور او دقیقاً چیست؟

البته این وظیفه نیروهای مسلح ماست که در صورت هرگونه مآراجویی جدید توسط رژیم صهیونیستی یا ایالات متحده، قدرت خود را نشان دهند. ما نشان داده ایم که در دفاع از خود در برابر هر متجاوزی مصمم هستیم.

اکنون می خواهم درباره حملات ایالات متحده در اوایل ماه و خسارات وارده به تأسیسات هسته ای ایران صحبت کنم. وزیر امور خارجه این خسارات را "قابل توجه" توصیف کرده است. آیا می توانید درباره حجم خسارات توضیح دهید؟

البته، برای همه روشن است که طی ۱۲ روز جنگ، حملات رژیم صهیونیستی و همچنین اقدام تجاوزکارانه ایالات متحده علیه تأسیسات هسته ای صلح آمیز ما در اراک، فردو و نطنز، خسارات قابل توجهی به تأسیسات ما وارد کرده است. در عین حال، ما صدها نفر از هم وطنان عزیزمان را در این حملات از دست دادیم که طی این اقدامات قتل عام شدند. اما نکته این است که ما در دفاع از امنیت ملی و منافع ملی خود جدی و مصمم هستیم و فکر می کنم مردم ما در دو هفته گذشته این موضوع را به وضوح نشان داده اند.

در چند هفته گذشته این احساس وجود داشته که جهان در آستانه یک پرتگاه قرار دارد. ما شاهد حملات اسرائیل به ایران، سپس حملات ایالات متحده و در نتیجه آن، پاسخ ایران بودیم و بعد آتش بس برقرار شد. آیا از اینکه اوضاع این قدر سریع آرام شد، شگفت زده شدید؟

ببینید، این جنگ چیزی نبود که ما به دنبال آن باشیم. جنگ به ایرانیان تحمیل شد و ما مجبور شدیم در برابر این اقدام تجاوزکارانه مبارزه کنیم. از روز اول روشن کردیم که تسلیم خواسته های ناعادلانه آنها نخواهیم شد. ما با تمام قوا مبارزه کردیم و این کار را انجام دادیم. فکر می کنم آنچه رخ داد، نتیجه پایداری و عزم ایرانیان در دفاع از تمامیت ارضی و عزت ملی شان بود.

دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی ایران اعلام کرده است که اسرائیل عملاً مجبور شد به طور یک جانبه به تجاوزات خود پایان دهد. به نظر شما چرا اسرائیل با توقف مخاصمه موافقت کرد؟ آیا این نتیجه هشدارهای واشنگتن بود یا واقعاً اسرائیل نگران خسارت هایی بود که ایران توانسته بود به رغم سامانه دفاع موشکی گنبد آهنین به آن وارد کند؟

فکر می کنم ما ثابت کردیم که در دفاع از حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و منافع خود کاملاً جدی هستیم. واقعیت این است که ایالات متحده از طریق یک کشور عربی با ایران تماس گرفت و پیشنهاد آتش بس و توقف اقدامات تجاوزکارانه را مطرح کرد. ما بارها ثابت کرده ایم که ایران به دنبال جنگ یا رویارویی نیست. ما در دفاع از منافع و امنیت خود بسیار جدی هستیم، اما در نهایت با این آتش بس موافقت کردیم.

ایران پس از حملات ایالات متحده به خاک این کشور در هفته گذشته، کاملاً در چارچوب حق خود برای تلافی عمل کرد. پاسخ ایران به پایگاه آمریکا در قطر بود. ایران به وضوح اعلام کرده که این اقدام علیه همسایه عربی اش نبوده است. اما می خواهم بدانم این جنگ ۱۲ روزه چه تأثیری بر روابط دوجانبه با کشورهای همسایه داشته است؟

این اقدام تلافی جویانه نبود، بلکه استفاده از حق دفاع مشروع طبق ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد در برابر یک حمله غیرقانونی و بی جهت از سوی ایالات متحده بود. ما پایگاه العدید را هدف قرار دادیم چون متعلق به ایالات متحده بود؛ این یک پایگاه آمریکایی در قطر بود و هیچ ربطی به کشور دوست و همسایه ما، قطر، نداشت. رئیس جمهور، وزیر امور خارجه و دیگر مقامات ما با همتایان خود در قطر تماس گرفتند و به وضوح اعلام کردند که این حملات به هیچ وجه علیه قطر یا دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس نبوده است. ما به سیاست حسن همجواری با همسایگان خود پایبند و مصمم هستیم روابط خوب خود را با کشورهای عربی همسایه ادامه دهیم. فکر می کنم آنها کاملاً درک کرده اند که این اقدامی نبود که ما بخواهیم انجام دهیم؛ ما مجبور بودیم در برابر حملات ایالات متحده که تأسیسات هسته ای صلح آمیز ما را هدف قرار داده بود، از خود دفاع کنیم.

آمریکا پایگاه های نظامی متعددی در خاورمیانه دارد. ایران این پایگاه ها را تهدیدی برای امنیت منطقه خاورمیانه می داند؟

فکر می کنم حضور آمریکا در منطقه ما همیشه منشأ تنش و ناامنی بوده است. به همین دلیل است که ایران همیشه به همسایگان خود پیشنهاد داده که باید روی یک سیستم امنیت دسته جمعی کار کنیم که مبتنی بر اراده و منافع کشورهای منطقه باشد، نه بر اساس نفوذ و حضور نیروهای خارجی.

می خواهم درباره آژانس بین المللی انرژی اتمی صحبت کنم. پارلمان ایران اکنون موافقت کرده که تمام همکاری ها با آژانس متوقف شود. آیا این تصمیم نهایی است؟

این تصمیم قبلاً توسط پارلمان ما گرفته شده و شورای نگهبان آن را تأیید کرده است. این بدان معناست که این تصمیم تنها نیاز به امضای رئیس جمهور دارد تا نهایی شود و دولت موظف به اجرای آن خواهد بود. این تصمیم به معنای قطع یا پایان کامل همکاری با آژانس نیست. این لایحه درباره تعلیق همکاری با آژانس است، اما در عین حال به شورای عالی امنیت ملی اختیار می دهد تا درباره مسیر آینده تصمیم گیری کند.

پس آیا این به این معناست که ممکن است در آینده بازرسان آژانس بتوانند از سایت ها بازدید کنند؟ این موضوع برای اثبات به جامعه جهانی که ایران سلاح هسته ای ندارد، بسیار مهم است. بدون این بازدیدها، ایران چگونه می تواند این موضوع را ثابت کند؟

فکر می کنم ایران طی دو یا سه دهه گذشته به وضوح اعلام کرده که به دنبال سلاح هسته ای نیست. بسیار تأسف بار است که گزارش آخر آژانس بین المللی انرژی اتمی به عنوان مبنایی برای قطعنامه ای توسط سه کشور اروپایی و ایالات متحده استفاده شد تا بهانه ای بی اساس علیه برنامه هسته ای ایران مطرح کنند. یکی از بهانه هایی که اسرائیل و آمریکا برای حمله به تأسیسات هسته ای صلح آمیز ما استفاده کردند، همین گزارش و قطعنامه مبتنی بر آن بود. مردم و افکار عمومی ما به شدت از نقش آژانس و مدیرکل آن عصبانی هستند، به ویژه به این دلیل که اخیراً آقای گروسی، مدیرکل آژانس، به وضوح اعلام کرد که هیچ نشانه ای مبنی بر حرکت ایران به سمت تولید سلاح هسته ای وجود ندارد.

ایران هرگز به دنبال سلاح هسته ای نبوده و هیچ گزارش آژانسی نشان دهنده انحراف ایران از اهداف صلح آمیز یا عدم پایبندی به تعهداتش نبوده است. بنابراین، این یک واقعیت است که برنامه هسته ای ایران کاملاً صلح آمیز بوده و می ماند. بازرسان آژانس همچنان در ایران هستند و به کار خود ادامه می دهند، اما مسئله این است که تأسیسات هسته ای ما به شدت آسیب و مورد هدف قرار گرفته اند. سازمان انرژی اتمی ما در حال بررسی میزان خسارات است تا ببینیم چگونه می توان همکاری با آژانس را از سر گرفت. در حال حاضر، آنچه از آژانس و شورای حکام انتظار می رود این است که به مسئولیت ها و وظایف خود پایبند بمانند و حملات رژیم های آمریکا و اسرائیل به تأسیسات هسته ای ما را به طور صریح و بدون ابهام محکوم کنند. این کاری است که آژانس و مدیرکل آن انجام نداده اند و مردم ایران از این نهاد چنین انتظاری دارند.

درست است. این موضوع مهمی است، نه؟ اینکه آژانس بین المللی انرژی اتمی حملات به تأسیسات هسته ای ایران را محکوم نکرده، با وجود خسارات و پیامدهای احتمالی این حملات. آیا این یکی از دلایل اصلی گرفتن این تصمیم است که ایران آژانس را برای زمان حاضر در حاشیه قرار داده و همانگونه که شما گفتید ایران الزاماً تمامی همکاری خود با آژانس را قطع نکرده و بازرسان آژانس هنوز در ایران حضور دارند؟

این طرح، همان طور که گفتید، بازتاب خواسته عمومی بود و تقریباً با اجماع پارلمان تصویب شد. و این نشان می دهد مردم ما تا چه اندازه نسبت به مواضع آژانس و گروسی عصبانی هستند. آنچه ایالات متحده و رژیم صهیونیستی علیه تأسیسات هسته ای صلح آمیز ما انجام دادند، کاملاً غیرقانونی و مغایر با معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای بود. در عین حال، باید توجه داشت که برنامه هسته ای ایران تنها برنامه هسته ای در جهان است که توسط قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد، یعنی قطعنامه ۲۲۳۱، تأیید شده و شامل غنی سازی در داخل ایران هم می باشد. بنابراین، اقدامات آمریکا و رژیم صهیونیستی نه تنها نقض اصول منشور سازمان ملل، به ویژه ماده ۲ بند ۴ که استفاده از زور را منع می کند، بلکه نقض معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت نیز است.

بیا بید درباره آینده برنامه هسته ای ایران صحبت کنیم، هم در زمینه انرژی صلح آمیز و هم در مورد احتمال غنی سازی اورانیوم تا سطح تسلیحاتی که می تواند به عنوان عاملی بازدارنده در برابر اسرائیل، که بسیاری معتقدند خود دارای سلاح هسته ای است، استفاده شود. آینده این برنامه چگونه است؟ از نظر شما چه چشم اندازی دارد؟

فکر می کنم هیچ گاه غنی سازی در سطح تسلیحاتی در ایران وجود نداشته است و این موضوع باید روشن شود. برنامه هسته ای ما کاملاً صلح آمیز بوده است. همان طور که گفتم، لطفاً گزارش های آژانس بین المللی انرژی اتمی را بررسی کنید و یک نمونه یا مدرک نشان دهید که حاکی از انحراف برنامه هسته ای ایران از اهداف صلح آمیز باشد. بله، آنها درباره مسائلی مربوط به دو دهه یا ۲۵ سال پیش صحبت کرده اند، اما هیچ مدرکی ارائه نکرده اند که نشان دهد برنامه هسته ای ایران به سمت تسلیحاتی شدن یا تولید سلاح منحرف شده است. این موضوع باید در برخورد با برنامه هسته ای ایران مدنظر قرار گیرد. به عنوان عضوی از معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای از سال ۱۹۷۰، هیچ کس نمی تواند ما را از حقوق اساسی مان تحت این معاهده محروم کند. هر عضو معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای حق دارد از انرژی هسته ای برای مقاصد صلح آمیز استفاده کند. آنچه ایالات متحده انجام می دهد، تفسیر بسیار خطرناکی از مفاد معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای است که به این معناست که کشورهای در حال توسعه حق استفاده از انرژی هسته ای برای مقاصد صلح آمیز را ندارند. فکر می کنم این برای هیچ عضو مسئول و شایسته معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای قابل قبول نیست.

می خواهم درباره روابط ایران و روسیه صحبت کنم. وزیر امور خارجه ایران، آقای عراقچی، اوایل هفته قبل با ولادیمیر پوتین دیدار کرد و گفت که این مذاکرات بسیار خوب بود. آیا می توانید اطلاعات بیشتری درباره آنچه در این دیدار بحث و توافق شد، ارائه دهید؟

اساساً این دیدار فرصتی بود تا ایران درباره آخرین وضعیت منطقه ما پس از حملات رژیم صهیونیستی و ایالات متحده توضیح دهد. همان طور که می دانید، ما روابط بسیار خوبی با روسیه داریم. توافق های دوجانبه بین ایران و روسیه در زمینه شراکت راهبردی اخیراً توسط پارلمان های هر دو کشور تصویب شده و مدتی است که اجرایی شده است. روابط خوب بین دو کشور ایجاد می کند که هر دو دولت در تماس نزدیک و رایزنی درباره تحولات منطقه ما و فراتر از آن باشند. در عین حال، روسیه عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل است و همچنین عضو مهمی در سازمان های منطقه ای مانند شانگهای و بریکس است. ما در تماس نزدیک با آنها هستیم تا اطمینان حاصل کنیم که آنها بتوانند نقش مهمی هم در شورای امنیت، هم در شورای حکام آژانس، و هم در جاهای دیگر در راستای پیگیری صلح و عدالت در سراسر جهان، به ویژه در رابطه با تحولات منطقه ما، ایفا کنند.